

Inspirationsmateriale til undervisning

49633: Omsorg, pleje og praktisk hjælp, Covid-19

Inspirationsmaterialet er samlet af Ulla Pilehøj
Uddannelseschef
SOSU H
ula@sosuh.dk tlf 21159924

Uddannelsen er udviklet af Jean Iris Hagstrøm
Underviser, AMU
SOSU H
jeh@sosuh.dk, Tlf.: 4138 0755

April 2020

1. Uddannelsens sammenhæng til jobområde (FKB)

Moder-FKB:

2222 Ældrepleje, sygepleje og sundhed i kommunalt regi

Endvidere tilknyttet følgende af EPOS FKB'er:

2223 Socialpsykiatri og fysisk/psykisk handicap

Arbejdsfunktioner

Målgruppe:

Uddannelsen henvender sig til faglærte og ufaglærte medarbejdergrupper uden en sundhedsfaglig uddannelse. Målgruppen skal på kort sigt, i forbindelse med Corona pandemien, løse tildelte pleje- og omsorgsopgaver samt praktisk hjælp i sundhedsvæsnets primære sektor. Medarbejderne kan fx komme fra servicefunktioner, administrative opgaver eller lignende.

Deltagerforudsætninger

Det anbefales, at deltageren har grundlæggende IT-kompetencer, da uddannelsen under nedlukningen grundet corona-pandemien vil foregå som fjernundervisning

Relevante uddannelser at kombinere med

48096 Generel hygiejne i socialt og pædagogisk arbejde

49489 Medvirken ved medicinadministration

42922 Akut nødhjælp til ældre og handicappede

2. Ideer til tilrettelæggelse

Virtuel undervisning via konferencesystem (eks. Zoom). Mulighed for i en præcist defineret og afgrænset tid på dagen at køre som asynkron fjernundervisning, inkl. opgaver deltageren skal arbejde med og aflevere på læringsplatform, kan være i dialog med underviser om og følges op på senere evt. i det virtuelle rum.

Oplæg, fremvisning, dialog, enkeltmands arbejde, og grupper. Evt. arbejde med storylinepædagogik henover de fem dage (eksempel på case der kan bruges til dette indsat under program i dette inspirationsmateriale)

Alt sammen faciliteret via læringsplatform (eks ITS)

Bruge dobbeltlærer i den forstand at én er "host/vært" på konferencen og den anden er læringsfacilitator – rollerne kan bytte hen over dagen

Prioriteret såvel IT support som administrativ + IT support på førstedagen, sådan at startproblemer for deltagerne med at komme på de to platforme bliver løst så hurtigt og lidt forstyrrende for undervisningen som muligt.

Temaer

Tema 1. Intro til dine opgaver og målgruppen

Emner: Rammer, lovgivning, etik og din rolle samt generelle hygiejniske principper (mål 1)

Tema 2. Forebyggelse af smitte og ergonomi ved udførelse af pleje opgaver

Emner: Infektionshygiejne, -smittekæder, værnemidler og ergonomi (mål 2 og 6)

Tema 3. Den normale aldring (Mål 3)

Tema 4. Hvad skal jeg observere, dokumentere og videregive

Emner: Tidlig opsporing, demens sygdomme, observationer, kommunikation og dokumentation af observationer (Mål for dagen: 4 og 5)

Tema 5. Min rolle og mine fremtidige arbejdsopgaver

Emne: Hvad skal de ny erhvervede kompetencer bruges til i fremtiden og prøve

Alle mål er inddraget i temaerne jf. ovenstående. Dagene afsluttes med at deltagerne individuelt arbejder med logbog ud fra udleverede refleksionsspørgsmål. Den efterfølgende dag samles der op på gårdagens opgaver og logbog øvelsen.

Eksempel på undervisningsplan

Der foreligger følgende forslag til undervisningsplan til inspiration til undervisere:

Dag 1	Dag 2	Dag 3	Dag 4	Dag 5
<p>Underviser og Host/vært: Kontakt tlf og mail: Tid: 8.30-15.54</p>	<p>Underviser og Host/vært: Kontakt tlf og mail: Tid: 8.30-15.54</p>	<p>Underviser og Host/vært: Kontakt tlf og mail: Tid: 8.30-15.54</p>	<p>Underviser og Host/vært: Kontakt tlf og mail: Tid: 8.30-15.54</p>	<p>Underviser og Host/vært: Kontakt tlf og mail: Tid: 8.30-15.54</p>
<p>Intro til det virtuelle rum, mål og uddannelse inkl. prøven</p> <p>Der arbejdes med Sundhedslov/Service Lov Etik Tavshedspligt/samtykke Dokumentation</p> <p>Relation og brugerinddragelse som omdrejningspunkt for arbejdet.</p> <p>Opgaverne i løbet af dagen bliver koblingspunkt for den nye viden og tilhørende refleksioner der arbejdes med</p>	<p>Opsamling på gårdagens opgave</p> <p>Der arbejdes med basal viden om hygiejniske principper, herunder forebyggelse af smittespredning og afbrydelse af smitteveje. Med udgangspunkt i praktiske opgaver som fx madhåndtering, skift af sengelinned, sortering af vasketøj og rengøring i borgerens eget hjem</p> <p>Opgaverne i løbet af dagen bliver koblingspunkt for den nye viden og tilhørende refleksioner der arbejdes med</p> <p>Dokumentation og arbejdsstillinger bliver integreret i opgavebesvarelserne</p>	<p>Opsamling på gårdagens opgave</p> <p>Oplæg om kroppens opbygning og funktion, herunder den fysiske og psykiske aldringsproces</p> <p>Derefter arbejdes med omsorgs- og plejeopgaver som fx personlig hygiejne, mund- og tandpleje</p> <p>Hygiejniske principper og dokumentation samt tværprofessionelt samarbejde integreres i arbejdet</p>	<p>Opsamling på gårdagens opgave</p> <p>Der arbejdes videre med kroppens opbygning og funktion og fysiske og psykiske aldringsproces, i forhold til at kunne observere de mest almindelige symptomer på ændret adfærd hos borgeren</p> <p>–</p> <p>Opgaverne i løbet af dagen bliver koblingspunkt for den nye viden og tilhørende refleksioner der arbejdes med</p> <p>Relevante værktøjer, dokumentation og kommunikation til relevante tværfaglige samarbejdspartnere integreres løbende</p>	<p>Opsamling på gårdagens opgave</p> <p>Her kunne arbejdes med borgercase og så arbejdes der med at løse en praktisk og omsorgs-/plejeopgave</p>
Frokost	Frokost	frokost	Frokost	Frokost
<p>Intro til kroppens opbygning og normal aldring</p>	<p>Dagen afsluttes med opgave med tilhørende feedback og afsluttende logbog om udbytte</p>	<p>Dagen afsluttes med opgave med tilhørende feedback og afsluttende logbog</p>	<p>Dagen afsluttes med opgave med tilhørende feedback og afsluttende logbog om udbytte eller</p>	<p>Prøve</p> <p>Viskvalitet</p> <p>Afslutning</p>

Dagen afsluttes med opgave fx med udgangspunkt i diverse udsagn eller lille case med tilhørende feedback og afsluttende logbog om udbytte eller områder deltagerne har fået mest ud af eller synes er mest interessant	eller områder deltagerne har fået mest ud af eller synes er mest interessant	om udbytte eller områder deltagerne har fået mest ud af eller synes er mest interessant	områder deltagerne har fået mest ud af eller synes er mest interessant	
Mål for dagen: Fokus på mål 1	Mål for dagen: Fokus på mål: 2 og 6	Mål for dagen: Fokus på mål: 3	Mål for dagen: Fokus på mål: 4 og 5	Mål for dagen: Der arbejdes med alle mål for uddannelsen

3. Opgaver og undervisningsmaterialer

Denne case er en gennemgående storyline case, som deltagerne arbejder med hver dag ift. dagens mål og temaer

Case. Solveig Olsen

Hjemmeplejeydelse:

- Solveig får besøg af hjemmeplejen 3 gange om dagen.
- Solveig får rengøringshjælp 1 time hver 14. dag fra hjemmeplejen (hjemmehjælpen?)
- Morgen: Solveig får hjælp til at blive vasket, tage tøj på og få morgenmad.
- Middag: Solveig får hjælp til anretning af frokost
- Aften: Solveig får hjælp til anretning af aftensmad og til personlig pleje inden hun skal i seng.

Helbredshistorie for Solveig Olsen

Solveig Olsen er en dame på 83 år. Solveig begyndte for 4-5 år siden at glemme mere og mere, hun glemte aftaler med frisør, sine børnebørn og andre. Solveigs datter fik hende til lægen, hvor hun blev undersøgt og derefter blev hun undersøgt på Hukommelsesklinikken hvor hun fik diagnosen Alzheimers demens.

Solveig har problemer med at huske. Hun har problemer med at finde navneord når hun taler, derfor kan hun bruge lang tid på at færdiggøre en sætning. Solveig har svært ved at komme i gang med de daglige gøremål, men med hjælp fra hjemmeplejen kan hun godt komme i gang og gennemføre det.

Solveig går lidt usikkert omkring i boligen og anvender rollator når hun går ude. Solveig går tur hver dag ned i det lokale supermarked, hvor hun køber lidt sødt til sin kaffe.

Solveig hører ikke så godt og bruger derfor høreapparat. Hun kan komme til at glemme at tage dem i ørerne eller at tænde for dem.

Solveig bruger briller.

Social baggrund

Solveig er 83 år og folkepensionist. Solveig har haft sin egen frisørsalon. Solveig var gift med Ejner som døde for 6 år siden.

Solveig og Ejner fik datteren Anne og sønnen Anders. Solveig har tre store børnebørn som alle er i gang med uddannelser.

Hun bor i en treværelseslejlighed på 3. sal i en bygning med elevator. Solveig får rengøring fra hjemmeplejen 1 gang hver 14 dag. Solveig kommer normalt i dagcenter tre dage om ugen. Men det er lukket i denne tid på grund af COVID-19.

Datteren plejer at komme en til to gange om ugen og besøge Solveig. Sønnen kommer ofte i løbet af weekenden.

Datteren og sønnen tør ikke besøge Solveig, da de er bange for at smitte Solveig med coronavirus og de har bedt børnebørnene om også at lade være med at besøge deres bedstemor.

Datteren plejer at hjælpe Solveig med at bestille varer hos Nemlig.com, som bringer varerne til døren.

Solveig har en mobiltelefon men hun har lidt svært ved at bruge den, og den bliver ofte væk for hende.

(OBS. Deltagerne får kun udleveret dagens hændelse).

Dag 1

På kørelisten står der at du skal komme og hjælpe Solveig med anretning af hendes frokost. Da du ringer på hendes dør kommer hun ikke ud og åbner. Du kan høre at hendes radio er tændt.

Du har en nøglebrik til hendes dør.

Dag 2

På kørelisten står der at du skal støvsuge i stue, soveværelse og køkken samt gøre badeværelset rent. Derefter skal du anrette frokost til Solveig.

Dag 3

På kørelisten står der at du i dag skal møde op klokken 8. 00 hos Solveig og hjælpe hende med personlig hygiejne, hjælpe hende med at få tøj på og anrette hendes morgenmad.

Dag 4

I dag møder du op hos Solveig fordi du skal hjælpe hende med personlig hygiejne, påklædning og anretning af morgenmad.

Social- og sundhedsassistenten har bedt dig være opmærksom på hvordan Solveig har det. Hun introducerer dig til en APP hvor du skal lave observationer af Solveig.

Da du kommer indenfor spørger Solveig dig om du skal gøre hende klar så hun er klar til at komme i dagcenter.

Hun taler meget og højt, men du har svært ved at forstå sammenhængen i det hun siger. Solveig ser forvirret ud, og hun er lidt bleg. Solveig ser bekymret ud samtidig med at hun vandrer omkring. Du har svært ved at få hende til at samarbejde med dig om det.

Dag 1

Opgave om hygiejne og smittekæde

Mål 2: Deltageren kan søge og anvende basal viden om hygiejniske principper herunder forebyggelse af smittespredning og afbrydelse af smitteveje for at kunne løse og dokumentere praktiske opgaver som fx madhåndtering, skift af sengelinned, sortering af vasketøj og rengøring i borgerens eget hjem.

Gå ind på følgende hjemmeside og se de 3 videoer og besvar efterfølgende de 4 spørgsmål.

<https://www.kl.dk/tema/covid-19-coronavirus/kompetenceudvikling-ifm-covid-19/hygiejne/>

- Grundbegreber i hygiejne
- Smittekæde og hygiejne
- Afbrydelse af smittekæde

1. Beskriv kort de mikroorganismer og tilhørende sygdomme du har kendskab til?
2. Lav en tegning med tilhørende tekst der illustrerer hvordan smittekæde-modellen er bygget op og indeholder?
3. Beskriv ved hjælp af billeder og tekst kort de forskellige smitteveje og hvordan de fungerer?
4. Beskriv de 4 områder der er vigtige i forhold til at bryde smittevejene.

Forslag til online materiale til undervisningen:

Hygiejne (e-læring) fra KL: <https://www.kl.dk/tema/covid-19-coronavirus/kompetenceudvikling-ifm-covid-19/hygiejne/>

Håndhygiejne app: <https://apps.apple.com/dk/app/h%C3%A5ndhygiejne2/id1344003259?l=da>

Håndhygiejne (video): <https://www.youtube.com/watch?v=EwzfouYrRO4>

Plakat med smittekæden: <https://hygiejne.ssi.dk/-/media/arkiv/subsites/infektionshygiejne/formidling/poster/a4-poster-16---smittekaeden.pdf?la=da>

Samarbejde med borgerne: <https://rn.dk/sundhed/til-sundhedsfaglige-og-samarbejdspartnere/patientinddragelse>

Selvbestemmelse og personalet pligter(video):<https://socialstyrelsen.dk/tvaergaende-omrader/magtanvendelse/om-magtanvendelse/fra-1-jan-2020-brug-af-magt-voksne-med-psykisk-funktionsnedsaettelse/information-om-magtanvendelsesreglerne>

Værd at vide om håndhygiejne fra SSI. https://ssi.essenslms.com/public/vav_hh-k/index.html/

Forslag til litteratur:

Engers, Anna C. (2017) *Møde med borgeren og patienten*, Munksgaard (Kap 7 Etik i omsorgsarbejdet)

Styrelsen for patientsikkerhed: Informeret samtykke <https://stps.dk/da/ansvar-og-retningslinjer/patienters-retsstilling/informeret-samtykke/>

Styrelsen for patientsikkerhed: *Tavshedspligt* <https://stps.dk/da/ansvar-og-retningslinjer/patienters-retsstilling/tavshedspligt/>

Dag 2

Opgave om ergonomi og forflytning

1. Nu har du fået forskellig viden om ergonomi og forflytning, og med baggrund i dette så tænk over følgende spørgsmål:

- Hvordan kan du bedst mulig passe på dig selv og din krop i samarbejdet med borgeren?
- Hvordan kan du bedst muligt samarbejde med borgeren om den gode forflytning – er der overvejelser du skal gøre inden – under og efter?
- Hvem kan du spørge til råds hvis du er i tvivl om noget?
- Hvordan kommunikerer du bedst muligt med borgeren?
- Er der noget du skal være særlig opmærksom på i forhold til hygiejne og afbrydelse af smitteveje i dit arbejde med ergonomi og forflytning med borgeren?

Opgave i forhold til Solveig

Hvilke overvejelser vil du gøre dig i forhold til Solveig, hvis hun blev sengeliggende med COVID-19?

Forslag til online materiale til undervisningen:

BFA: Risikovurdering af siddende balance
https://www.youtube.com/watch?v=iwHjBhRPMsA&feature=emb_title

Region H På og aftagning af værnemidler <http://region-hovedstaden-ekstern.23video.com/har-du-styr-pa-vaernemidlerne>

SSI Smittekæden

https://www.youtube.com/watch?time_continue=10&v=ICmWrCFNIMQ&feature=emb_title

Litteratur

Nielsen, Jette red.(2017) *Personlig hjælp, omsorg og pleje* (Kapitel 4 Hygiejne og Kapitel 5 Mad og Hygiejne), Munksgaard

Servicestyrelsen *Ideer til gode måltider..*<https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/%C3%86ldre-og-demens--2015/idekatalog-ideer-til-gode-maltider/Idekatalog---ideer-til-gode-maltider-i-plejeboliger-og-aeldres-eget-hjem.ashx?la=da&hash=BE0CAD436D78E11011F034A4EE7A9A5C3F54B0A9>

SST *Forebyggelse af smitte og brug af værnemidler ved pleje af borgere* : https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2020/Corona/Haandtering-af-COVID-19/Haandtering-af-COVID-19_Forebyggelse-af-smitte-og-brug-af-vaernemidler-ved-pleje-af-borgere.ashx?la=da&hash=2EEE008B32BDAA0E769DD997E7EC6C89055773B5

SSI *Infektionshygiejniske retningslinjer for Covid-19:*

<https://hygiejne.ssi.dk/retningslinjer/infektionshygiejniske-retningslinjer-for-covid-19>

Værd at vide om hygiejne i primærsektoren:

https://ssi.essenslms.com/public/vav_primaer/index.html#

DAG 3

Dag 3 - hos Solveig

Målet opgaven relaterer til:

1. Deltageren kan med udgangspunkt i borgerens behov og funktionsniveau anvende basal viden om kroppens opbygning og funktion, herunder den normale aldringsproces og hygiejniske principper for at løse og dokumentere ikke-komplekse omsorgs- og plejeopgaver som fx personlig hygiejne, mund- og tandpleje, ernæring og mobilisering.

På kørelisten står der, at du i dag skal møde op klokken 8.00 hos Solveig og hjælpe hende med personlig hygiejne, hjælpe hende med at få tøj på og anrette hendes morgenmad.

Opgave:

1. Beskriv tegn på normale aldersrelaterede biologiske, psykologiske og sociale funktionsnedsættelser hos Solveig.
2. Hvilke udfordringer giver Solveigs aldersrelaterede funktionsnedsættelser dig, når du skal overholde de hygiejniske principper og lovgivningen i forhold til fx. tavshedspligt og selvbestemmelsesret
3. Hvilke udfordringer giver Solveigs aldersrelaterede funktionsnedsættelser dig, når du skal hjælpe med personlig hygiejne, tøj og morgenmad?

Forslag til online materiale til undervisningen:

Video om den normale aldring

Syn: <https://www.sundhed.dk/borger/patienthaandbogen/oejne/illustrationer/animationer/gammelmandssyn-presbyopi/>

Hørenedsættelse: <https://www.sundhed.dk/borger/patienthaandbogen/oere-naese-hals/sygdomme/indre-oere-og-balanceorganer/hoerenedsaettelse/>

https://www.youtube.com/watch?v=0JnhxXHxi8s&feature=emb_rel_pause

Litteratur

Nielsen, Jette (red) (2017) *Personlig hjælp, omsorg og pleje* Munksgaard (Kap 11 Aldring)

Sundhed.dk *Geriatrici* <https://www.sundhed.dk/borger/patienthaandbogen/aeldre/om-aeldre/geriatrici-og-aldring/>

Opgave om demens og tidlig opsporing i forhold til Solveig-case

Mål 5

Deltageren får kendskab til de hyppigst forekommende demenssygdomme, deres symptomer og udvikling til at løse praktiske og omsorgs- og plejopgaver hos borgeren i eget hjem.

Dag 4

I dag møder du op hos Solveig fordi du skal hjælpe hende med personlig hygiejne, påklædning og anretning af morgenmad.

Solveig åbner døren for dig, da du ringer på. Hun taler meget og højt, men du har svært ved at forstå sammenhængen i det hun siger. Solveig ser forvirret ud, og hun er lidt bleg. Solveig ser bekymret ud samtidig med at hun vandrer omkring. Du har svært ved at få hende til at samarbejde med dig om den personlige hygiejne.

Opgave

1. Brug din viden fra formiddagens oplæg og fordybelse om tidlig opsporing og din viden om demens til:
 - a. At beskrive hvad du mener kan være årsagen til Solveigs tilstand.
 - b. At vurdere hvordan du med dine refleksioner over Solveigs adfærd/symptomer og mulige årsager, tænker at gribe situationen an.

Forslag til online materiale til undervisningen:

Videns centeret for demens ABC <http://www.videnscenterfordemens.dk/abc/abc-demens-pleje-og-omsorg/>

Sundhed.dk *Alzheimer*

<https://www.sundhed.dk/borger/patienthaandbogen/aeldre/illustrationer/animationer/alzheimersygdом/>

Selvskabet for sikkerhed *Tidlig opsporing og forebyggelse*

<https://www.sundhed.dk/borger/patienthaandbogen/aeldre/illustrationer/animationer/alzheimersygdом/>

Litteratur

Nielsen, Jette (red)(2017) *Personlig hjælp, omsorg og pleje* Munksgaard (Kap 3 tidlig opsporing)
Evt. inddrage lokale og nationale vejledninger og indsatser på området

4. Litteraturliste mv.

Se litteraturlisten for de enkelte dage i kap 4.

Derudover er der, i en anden sammenhæng, indsamlet en liste af digitale hjælpematerialer som kan være interessant at inddrage i undervisningen (listen er også sendt til alle skoler ifm. COVID-19 perioden).

Kontakt evt. SEVU for denne liste på email: EPOS-amu.dk